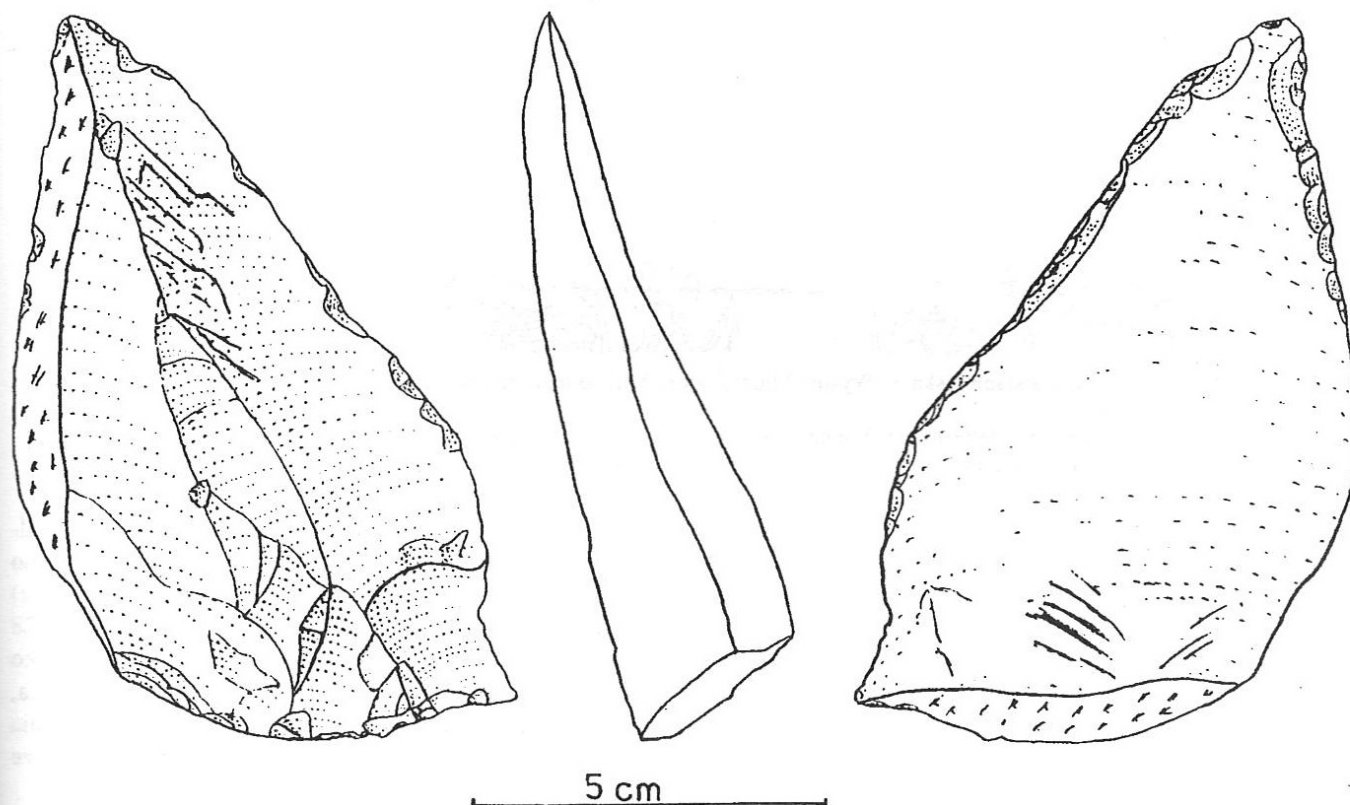

Jerzy Lejawa

Ślad osadniczy z epoki kamienia na wyspie Małej Jeziora Solińskiego

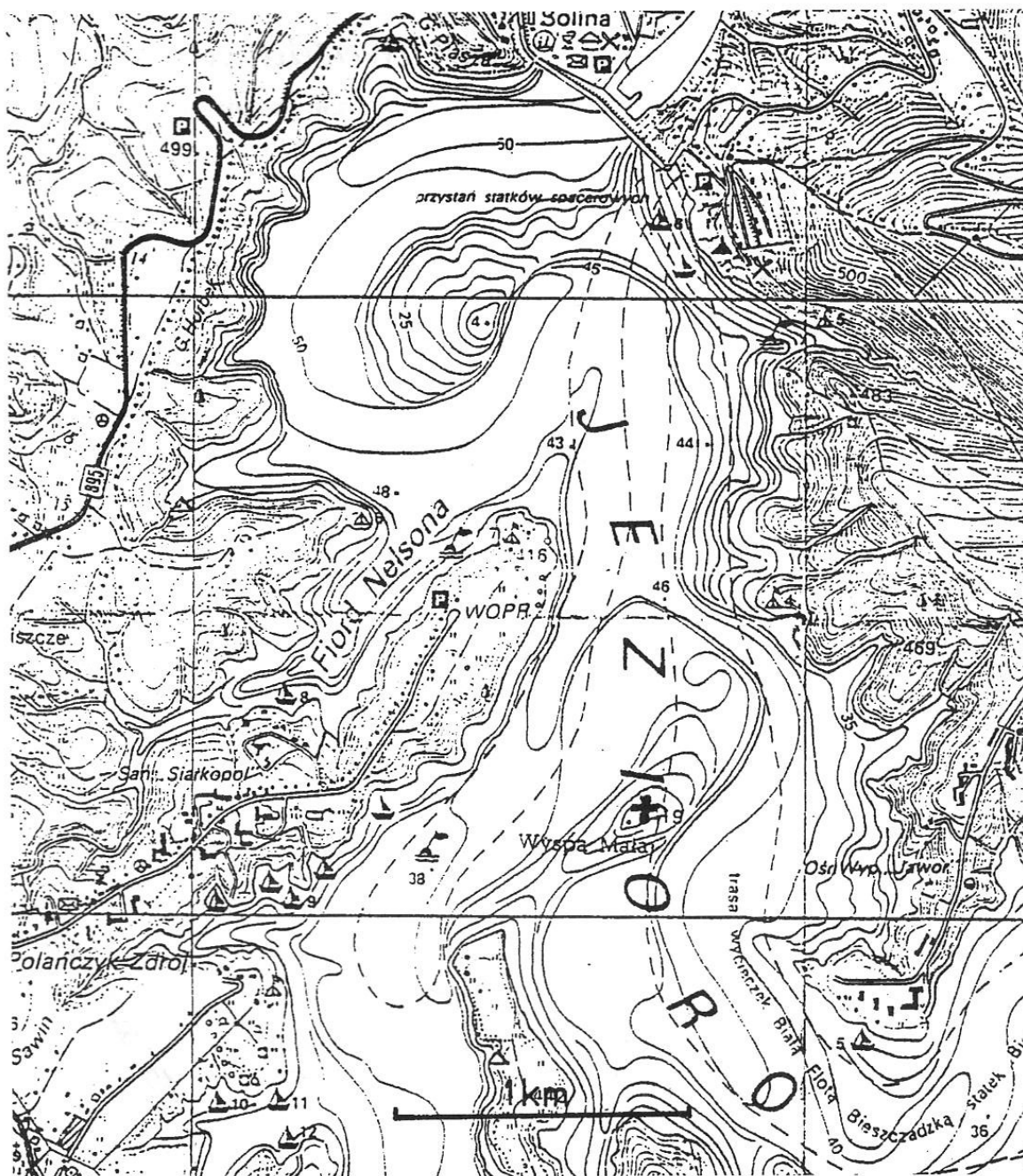
W lecie 1998 roku wypożyczono mi celem opracowania, kamienny odłupek znaleziony na jednej z wysp Jeziora Solińskiego*. Znalazł go pan Stefan Siwek zamieszkały w Kielcach. Trójkątny kształt odłupka sugerował mu, że był to grot włóczni. Maksymalna długość odłupka wynosi 10,6 cm, szerokość: 5,8 cm, grubość: 2,2 cm, szerokość piętki: 5,1 cm. Piętka była uformowana jednym uderzeniem (brak śladów świerzenia). Płaszczyzna piętki jest ukośna do kierunku uderzenia, oddzielającego odłupek od rdzenia (długość odłupka

mierzona wzdłuż tego kierunku – 9,7 cm). Rodzaj surowca: skała drobnokrystaliczna barwy szaro-brązowo-zielonkawej. Faktura odbić tej skały nie pozwala na jednoznaczną odpowiedź, czy wyszczerbienia na krawędzi odłupka to efekt słabej łupliwości tego surowca, ślad ludzkich działań (celowy retusz bądź ślady zużycia), ewentualnie działalność naturalnych procesów, np. erozja chemiczna. Rdzeń z którego dobito ten odłupek wykonano na otoczaku – na stronie górnej zabytu zachował się fragment naturalnej powierzchni. Zda-

Ryc. 1. Jezioro Solińskie – Wyspa Mała. Odłupek kamienny
Abb. 1. Solina – See – die Kleine Insel – steinernes Spaltstück
Рис. 1. Солинское озеро – Малый остров. Каменный отщеп

* Chciałbym w tym miejscu podziękować prof. dr hab. M. Parczewskiemu za informacje o badaniach w rejonie Zalewu Solińskiego, zaś prof. dr hab. J. K. Kozłowskiemu za pomoc w ustaleniu rodzaju surowca z którego wykonano zabytek oraz jego datowanie.

Ryc. 2. Lokalizacja stanowiska na Wyspie Małej Jeziora Solińskiego (miejsce znaleziska oznaczono znakiem "+")

Abb. 2. Lage der Fundstelle auf der Kleinen Insel des Solina – Sees (Fundstelle wurde mit „+“ markiert)

Рис. 2. Локализация памятника на Малом острове Солиньского озера (место находки обозначено знаком „+“)

niem prof. dr hab. J. K. Kozłowskiego, zabytek wykonano z kwarcytu występującego na Słowacji. Jego forma pozwala łączyć go z materiałami środkowopaleolitycznymi ewentualnie z wczesną epoką brązu.

Pan Siwek znalazł zabytek na tzw. Wyspie Małej „ok. 10 m od brzegu” (mapa „Jezioro Solińskie i okolice” skala 1:25 000, Rzeszów 1992). Konfrontacja z mapą na podkładzie WIG-u („Bieszczady Zachodnie” 1:75 000, Warszawa 1996) wykazała, że jest to dawne wzgórze położone w wi-

dłach Sanu i Solinki, na gruntach dawnej wsi Solina. Podczas budowy zapory, przed zalaniem doliny, zarejestrowano tu ślady osadnictwa z epoki kamienia (wiór krzemienisty) oraz średniowiecza (por. K. Godłowski 1966, s. 127–128 – stan. 1, oraz J. Strupiechowski 1968 s. 212, 216 – jako stan. 3). Obecność dalszych znalezisk z tego stanowiska, mimo zalania terenu wokół, sugeruje potrzebę wznowienia tu badań powierzchniowych mogących przynieść ciekawe rezultaty.

WYKAZ CYTOWANEJ LITERATURY

Godłowski K.

1966 *Badania poszukiwawcze przeprowadzone w roku 1965 w rejonie budowy zapory wodnej w Solinie, „MSROA za rok 1965”, s. 127–128.*

Strupiechowski J.

1968 *Sprawozdanie z archeologicznych badań ratowniczych w Solinie pow. Lesko w roku 1966, „MSROA za rok 1966”, s. 207–217.*

Jerzy Lejawa

Spuren der Besiedlung aus der Steinzeit auf der kleinen Insel des Solina – Sees

Zusammenfassung

Der Gegenstand dieser Publikation ist ein Spaltstück des kleinkristallischen grau – braun – grünlichen Gesteins (wahrscheinlich der Quarzit aus der slowakischen Lagerstätte). Es wur-

de auf der Kleinen Insel des Solina – Sees (ca. 10 m vom Ufer) gefunden. Die technologischen Merkmale des Fundes weisen auf mittleres Paläolithikum oder auf frühe Bronzezeit hin.

Ежи Леява

Следы поселения каменного века на Малом острове на Солиньском озере

Резюме

Объектом публикации является отщеп, изготовленный из мелкозернистой породы, серо-буро-зеленоватого цвета (вероятно, кварцит из словацких месторождений). Он выявлен на т.н. Малом острове на Солиньском озере

(около 10 м от берега). Технологические особенности находки и ее форма указывают или на средний палеолит, или на раннебронзовый период.